

CD's

HET FINSE label Ondine strikte een topuitvoerder voor een plaatje heerlijke pianomuziek van de Franse componist Maurice Ravel. Een passende keuze, want een van de gekozen pianowerken vertelt over de verleidingspoging van een waternimf, Ondine genaamd. Gelukkig valt er over deze opname meer te vertellen. Misschien beginnen we best bij Tzimon Barto, die speelt per slot van rekening schitterend piano. En bovendien slaagt hij erin een Ravel op de planken te brengen zoals alvast wij die graag horen.

Hoewel het vanzelf spreekt dat Ravel flink wat invloed ondervond van het wazige impressionisme van Debussy, wordt nogal eens vergeten dat ook een olijkaard als Eric Satie hem na aan het hart lag. Hoewel de drie scènes uit de bekende *Gaspard* duister van sfeer zijn, is er dus toch plaats voor goed gearticuleerd spel, zonder overdreven pedaalwerk. Ravel is en blijft immers een meesterminiaturist die met trefzekere hand situaties of landschappen haast visueel uitbeeldt. En dat kan zonder meer hallucinerend zijn, zoals het heen en weer wiegen van de gehangene aan de galg.

In *Miroirs*, de tweede grote compositie op deze cd, worden opnieuw vijf schetsen aan elkaar geregen. Vijf stemmingen (nacht, droevige vogels, een boot op zee, Spanje, klokjes) volgen elkaar op in een spannende kringloop. Tzimon Barto bewijst in dit deel, en beslist in het laatste deel (*Jeux d'eau*), uit het goede hout gesneden te zijn. Hij dient Ravel uitstekend door een erg geconcentreerde en genuanceerde speelwijze. Zo is het kleurenpalet dat hij uit de piano tovert uitzonderlijk rijk geschakeerd, wat uitmuntend van pas komt in de fijnzinnige subtiliteiten die Ravel wil weergeven. Nooit eerder zagen we de *Jeux d'eau* zo kristalhelder geëvoceerd! (JC)

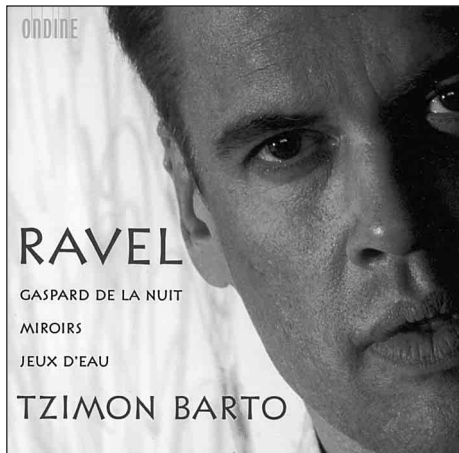
Tzimon Barto (piano), Maurice Ravel, *Jeux d'eau*, Ondine (distributie CODA), ODE 1095, 21,15 euro.

EEN KNAPENKOOR dat uitsluitend liturgische gezangen brengt, is veeleer zeldzaam. In het Oost-Vlaamse Zele doet *In vehementi spiritu* dit echter al twaalf jaar, en niet zonder succes. Een hele rist jongensstemmen wordt ondersteund door enkele volwassen onderstemmen. En dan wagen ze zich samen nog aan een requiem.

Luc De Sterck, alias Pietro Castedini, schreef dit requiem ter nagedachtenis van zijn overleden broer Patrick. „Met veel schroom ben ik beginnen schrijven over die ene dag, die niet zal eindigen, ons verzekerd door de verrijzenis”, aldus de componist. Op deze cd met de titel *In Hem voltooid* wordt bewust requiem aangevuld met enkele gezangen in dezelfde geest. Als afsluiting werd gekozen voor het bekende *Alluia* van Händel, om de verrijzenis alle luister bij te zetten. Voor de muzikale omlijsting tekende het barokorkest Praeludium vitae aeternae, eveneens uit Zele, gesticht door de huidige orkestmeester en schrijver van bovenvermeld *Requiem*. Een mooie cd die ook buiten het kerkgebouw mag gehoord worden, zeker nu de dagen korten en het feest van Allerheiligen in aantocht is. (TH)

De cd *In Hem voltooid* van het knapenkoor *In vehementi spiritu* begeleid door barokorkest *Praeludium vitae aeternae* is tot 2 november verkrijgbaar door overschrijving van 17,50 euro (verzending inbegrepen) op rekeningnummer 737-2200133-22 van *In vehementi spiritu*. Nadien bedraagt de prijs 20 euro, verzending niet inbegrepen. Meer over het koor verneemt u van koorleider Marc Van Steen, Dorp 32, 9290 Berlare, telefoon 052/42.33.97, e-mail marcpetrus@belgacom.net, of via de website www.invehementispiritu.be • *Kerk+Leven* mag tien cd's wegschenken aan zijn lezers. Zend een e-mail met vermelding „*In Hem voltooid*” naar wedstrijd@kerknet.be of zend een kaart naar *Kerk+Leven* • *In Hem voltooid*, Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen, in beide gevallen met naam, adres en telefoonnummer. Dit alles uiterlijk 1 november. De onschuldige hand doet de rest.

Het wekelijkse aanbod boeken, cd's en dvd's in *Kerk+Leven* is ook te raadplegen en te bestellen via het Mediacenter op de website www.kerknet.be

DUIVELS STELEN TELEVISIE

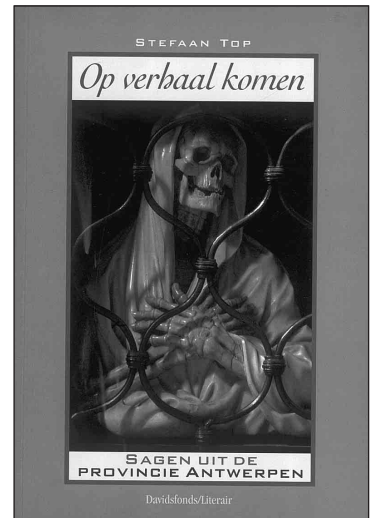
TUSSEN 1943 en 2002 verzamelden Leuvense studenten, eerst onder leiding van K.C. Peeters en vervolgens onder Stefaan Top, honderden volksverhalen bij eenvoudige mensen. Samen met materiaal uit andere bronnen presenteert Top nu een interessante selectie van 340 van dergelijke volksagen, louter uit de provincie Antwerpen.

De sagen zijn gerangschikt per onderwerp. Zo komen we verhaaltjes tegen over kabouters (blijkbaar niet de vrolijke Kabouter Plop!), tovenaars, terugkerende doden, geesten, heksen en behekste plaatsen. Een bijzondere vermelding verdienen verhalen over vrijmetselaars en afvallige priesters, die natuurlijk in solferdampen ten onder gaan. Merkwaaardig is dat de verhalen realiteitswaarde krijgen door het noemen van persoonsnamen („de heks heeft nog bij Reuskens gewoond!”) en door het gebeuren exact te lokaliseren („langs de baan van Oostmalle naar Beerse”).

Ongetwijfeld klinken de verhaaltjes in moderne oren haast middeleeuws, ook al werden ze pas na de Tweede Wereldoorlog verzameld. In één verhaal stelen duivels zowaar iemands televisie! Ondergetekende was vooral geschokt door het hoge aantal sagen over beheksingen, een fenomeen dat je vandaag veeleer met zwart Afrika verbindt. Tegen de demonische krachten blijkt de kleine mens uit het verhaal niet opgewassen. Alleen kerkelijke ambtsdragers brengen soelaas. Het belezen of het exorcisme is in het volksverhaal vaak een uitweg uit de miserie. Overigens blijken in de strijd tegen heks en toenaar de paters machtiger dan de parochieherders. Merkwaaardig, dokters en geneeskunde zijn in de verhalen haast helemaal afwezig.

Heel interessant is dat elk verhaal een bronvermelding meekreeg, plus naam, beroep en woonplaats van de verteller. Achteraan in het boek is een uitgebreid register op onderwerpen en plaatsnamen. Een speciale website is gewijd aan de volksverhalen, te raadplegen op www.volksverhalenbank.com. (EDS)

Stefaan Top, *Op verhaal komen. Sagen uit de provincie Antwerpen*, Davidsfonds, Leuven, 311 blz., 24,95 euro, ISBN 978 90 6306 563 8.

Uitgeverij Bert Bakker

Jan van Oudheusden, *De Eerste Wereldoorlog in een notendop*, in de serie (bijna) Alles wat je altijd wilde weten, Uitgeverij Bert Bakker, Amsterdam, 2007, 207 blz., 12,50 euro, ISBN 978 90 351 3203 0.

LANG NIET VERGETEN

DE GROTE LIJNEN van de Grote Oorlog staan in ons collectieve geheugen gegrift, zeker bij de mensen in de Westhoek. Veel minder gekend zijn de achterliggende details. Bijvoorbeeld dat een vergissing van een chauffeur in Sarajevo het vuur aan de lont stak van de Eerste Wereldoorlog. De moord op aartshertog Franz Ferdinand ontarda in een gruwel met miljoenen slachtoffers.

Jaar per jaar wordt in dit boekje de evolutie van de Eerste Wereldoorlog geschetst, af en toe geïllustreerd met een troepenverplaatsing op kaart. Zelfs het jaar 1919 wordt niet vergeten, want in die periode verdeelden de overwinnaars de buit met het Verdrag van Versailles, rechtstreekse aanleiding tot de volgende wereldbrand. Dit hoofdstuk brengt dus ook een nuttig overzicht van de littekens die de oorlog achterliet.

Het achtste hoofdstuk bekijkt Wereldoorlog I door de bril van Belgen en Nederlanders: mobilisatie, vluchtelingenstromen, geldschaarste, tot de plunderingen en deportaties door de Duitsers evenals het verlossen-de einde als gevolg van de tegenaanval van de geallieerden. Een chronologisch overzicht sluit het boek af, samen met een voorbeeld van legeropbouw en een rist overzichtswerken, deelstudies, klassieke oorlogsliteratuur en enkele websites. Voldoende om de oorlog nooit te vergeten. (TH)

WERELDRELIGIES ONDER DE LOEP

BEKNOPT, overzichtelijk, prachtig geïllustreerd en ook nog eens volledigheid nastrevend. Kevin O'Donnell, zelf priester, schreef het boek *Wereldreligies in woord en beeld* naar eigen zeggen „als toegewijd christen, maar wel zo evenwichtig en neutraal mogelijk, waarbij ik de feiten presenteer en elk geloof oprecht voor zichzelf laat spreken”. Alle grote godsdiensten komen erin aan bod: hindoeïsme, boeddhisme, sikhisme, jodendom, christendom en islam. Daarbij gaat de auteur in op onder meer de geschiedenis, belangrijke figuren en het gedachtegoed van de betreffende religie. Daarnaast komen ook minder sterk verspreide stromingen aan bod, zoals het confucianisme en het taoïsme.

In een inleidend hoofdstuk reflecteert de auteur op de evolutie van godsdienst in het algemeen. Daarbij haalt hij sir James Frazer aan, die drie tijdperken onderscheidde: magie, religie en wetenschap. Primitieve godsdiensten hoorden bij de eerste periode, wereldgodsdiensten bij de tweede en de Verlichting bij de derde. Intussen zijn we voorbij dat derde tijdperk van puur rationalisme. „Waarheid kan in vele vormen worden waargenomen, in de kunst en de poëzie evenzeer als in de wetenschappelijke methode”, klinkt het.

Verder gaat de auteur nog op zoek naar overeenkomsten tussen de religies en een gemeenschappelijke gedachtegang. Hij komt tot de vaststelling dat er inderdaad convergenties zijn. De gedachte ‘Doe niet aan een ander wat je niet wil dat jou wordt aangedaan’ blijkt voor te komen bij Confucius, in de Koran, het evangelie, joodse commentaren en nog andere religieuze geschriften. Ook beschrijvingen van religieuze ervaringen lijken in de verschillende godsdiensten vaak op elkaar. Een boeiend overzicht in een mooie vorm. (LW)

Kevin O'Donnell, *Wereldreligies in woord en beeld*, The House of Books, Vianen/Antwerpen, 2007, 192 blz., 21,50 euro, ISBN 978 90 443 1931 9.

